

**PRAVILNIK  
O OSOBNIM ZAŠTITNIM SREDSTVIMA**

GOSPODARSKA ŠKOLA VARAŽDIN, Božene Plazzeriano 4, Varaždin (u dalnjem tekstu: poslodavac) na temelju članka 41. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br.71/14, 118/14 i 154/14) te članka 204. Statuta Gospodarske škole, Školski odbor na sjednici održanoj 17.02.2015. godine donio je

## **PRAVILNIK O OSOBNIM ZAŠTITNIM SREDSTVIMA**

### **1. Uvodne odredbe**

#### **Članak 1.**

Ovim pravilnikom o osobnim zaštitnim sredstvima i opremi (u dalnjem tekstu: osobna zaštitna sredstva) uređuju se:

- način njihove nabave i distribucije radnicima,
- način njihova čuvanja, uskladištanja i održavanja,
- način njihova zaduživanja i razduživanja,
- način njihova korištenja,
- način pregleda i ispitivanja, te vođenja evidencija,
- vrste osobnih zaštitnih sredstava koje se koristi na pojedinim radnim mjestima, s rokovima za zamjenu.

#### **Članak 2.**

Pod osobnim zaštitnim sredstvima podrazumijevaju se odjevni i drugi predmeti i uređaji koji na sebi nose radnici na radu, a u svrhu sprječavanja oštećenja zdravlja i drugih štetnih posljedica. Pod osobnom zaštitnom opremom podrazumijevaju se pomoćna sredstva i uređaji, koje radnici u pravilu ne nose na sebi, a kojima se radnici služe pri radu u cilju osobne prevencije.

#### **Članak 3.**

Radnicima koji su izloženi raznim štetnostima i opasnostima pri radu, u svrhu zaštite života i zdravlja dodjeljuju se na korištenje osobna zaštitna sredstva, ako se djelovanje opasnosti i štetnosti ne može drugim načinom otkloniti i spriječiti.

#### **Članak 4.**

Sva osobna zaštitna sredstva neotuđiva su svojina radnika, te ih pojedinci ne smiju prisvajati, otuđivati i namjerno uništavati.

### Članak 5.

Potreba primjene osobnih zaštitnih sredstava na pojedinim radnim mjestima utvrđuje se na temelju procjene rizika.

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjene tehnološkog postupka, koji mogu imati utjecaja na vrstu i količinu osobnih zaštitnih sredstava, poslodavac upotpunjuje listu potrebnih osobnih zaštitnih sredstava po pojedinim radnim mjestima, te ih revidira procjenom rizika.

## 2. Nabava osobnih zaštitnih sredstava

### Članak 6.

Osobna zaštitna sredstva nabavlaju se na teret materijalnih troškova poslodavca, te se osiguravaju u dovoljnom broju prema količini i vrsti, kako bi se zadovoljilo zahtjevima zaštite na radu.

### Članak 7.

Za kupljena odnosno nabavljena osobna zaštitna sredstva, kao i primjenu pravila zaštite na radu, odgovoran je poslodavac.

Pri nabavi osobnih zaštitnih sredstava moraju se uzimati u obzir odredbe postojećih propisa za ta sredstva.

### Članak 8.

Prilikom nabave odnosno kupovanja osobnih zaštitnih sredstava moraju se od proizvođača, odnosno dobavljača pribaviti propisane isprave o podobnosti za namjenjenu svrhu, kao i upute o načinu njihove uporabe, održavanja, te provjere ispravnosti (tehničke upute).

Sve upute i isprave moraju biti napisane na hrvatskom jeziku.

### Članak 9.

Poslodavac je dužan na kraju tekuće godine izraditi plan potreba osobnih zaštitnih sredstava za slijedeću godinu, računajući pritom da se osiguraju i minimalne zalihe tih sredstava, koje moraju uvijek biti u skladištu.

### Članak 10.

Ne mogu se nabavljati i koristiti ona osobna zaštitna sredstva koja nisu propisana niti su u skladu s ovim pravilnikom.

### **3. Uskladištenje, čuvanje i održavanje**

#### **Članak 11.**

Sva novonabavljena osobna zaštitna sredstva, s pribavljenim uputama za njihovo korištenje, održavanje, pregledе i ispitivanja, te s pribavljenim ispravama, deponiraju se odnosno uskladištavaju na način kojim se osigurava njihova ispravnost i trajnost.

#### **Članak 12.**

Osobna zaštitna sredstva za osobnu i zajedničku uporabu moraju se redovito održavati čišćenjem i pranjem, prema općepriznatim pravilima za odnosne poslove.

Popravak osobnih zaštitnih sredstava može se samo iznimno dopustiti, ako se može jamčiti potpuna sigurnost i svrhovitost uporabe sredstva po popravku.

### **4. Zaduženje i razduženje**

#### **Članak 13.**

Radnik se s osobnim zaštitnim sredstvima zadužuje pojedinačno i zajednički (kolektivno). Pojedinačno se zadužuje radnik onim sredstvima koja mu trebaju u svakidašnjem radu.

Za zajedničku uporabu radnicima se osiguravaju osobna zaštitna sredstva koja rabe samo za povremenu i nesvakidašnju uporabu.

#### **Članak 14.**

Osobna zaštitna sredstva radnik smije zadužiti samo u ispravnom, čistom i urednom stanju. Poslodavac je dužan radnika prilikom zaduživanja upoznati s pisanim uputama proizvođača, odnosno dobavljača o načinu korištenja osobnih zaštitnih sredstava, te mu ustupiti ove upute za njegovu uporabu.

#### **Članak 15.**

Zaduživanje i razduživanje radnika osobnim zaštitnim sredstvima obavlja se na zahtjev radnika. Radnik se zadužuje odnosno razduženje u sljedećim slučajevima:

- kada stupa na posao ili kada mijenja radno mjesto, odnosno kada se mijenja tehnološki postupak,
- kada istroši osobno zaštitno sredstvo,
- kada napušta tvrtku (otkaz, mirovina i sl.).

O "izlazu" i "ulazu" osobnih zaštitnih sredstava, kao i o drugim podacima vodi se odgovarajuća evidencija u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (N.N. br. 71/14, 118/14 i 154/14), te Pravilniku o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu (N.N. br. 52/84).

### Članak 16.

Radnik ako napušta jedno radno mjesto, da bi stupio na rad na drugom radnom mjestu, zadužuje se odnosno razdužuje s osobnim zaštitnim sredstvima koja mu pripadaju na drugom radnom mjestu, dok ostala zadužena sredstva vraća.

Ako radniku prestaje svojstvo radnika kod poslodavca iz bilo kojih razloga, a ne vrati sredstva osobne zaštite, mora nadoknaditi štetu za njihovu stvarnu vrijednost.

### Članak 17.

Po isteku određenog roka osobno zaštitno sredstvo, odjeća i obuća se otpisuju, pod uvjetom da ga je radnik koristio određeno razdoblje, a kako bi radnik imao pravo na trebovanje novog odnosno drugog osobnog zaštitnog sredstva.

## 5. Korištenje osobnih zaštitnih sredstava

### Članak 18.

Radnik koristi osobna zaštitna sredstva prema priloženom popisu poslova i zadataka na kojima se koriste ta sredstva.

Rađnicima je zabranjeno koristiti druga osobna zaštitna sredstva ili improvizacije, a osobito kada su posrijedi sredstva o kojima ovisi život ili zdravlje radnika.

### Članak 19.

Radnik koji ne koristi povjerena mu osobna zaštitna sredstva prema odredbama ovog pravilnika, ili s njima nepažljivo rukuje, uništava ih, otuđuje, čini povredu radne dužnosti i odgovoran je za tu povredu, kao i za učinjenu štetu u skladu s aktima poslodavca iz područja zaštite na radu.

### Članak 20.

Radnici, kojima su dana na korištenje osobna zaštitna sredstva, dužni su o njima voditi brigu, kako bi bila pogodna za uporabu i efikasnu zaštitu za cijelokupno vrijeme roka trajanja odnosno rada radnika.

Radnici, kojima se osobno zaštitno sredstvo uništi ili postane neprikladno za uporabu prije isteka planskog roka trajanja zbog nepredviđenih radova, obavljanja dugotrajnih i intezivnih poslova na kojima se sredstvo brže uništava, zbog loše kvalitete sredstva i itd., imaju pravo dobiti na korištenje drugo osobno zaštitno sredstvo.

Kada se radniku daje na korištenje osobno zaštitno sredstvo iz stavka 2. ovog člana, rok trajanja počinje mu se računati od dana korištenja.

### **Članak 21.**

Iznošenje osobnih zaštitnih sredstava izvan radnih prostorija i prostora nije dozvoljeno, osim u slučajevima kada je potrebno da radnici rade izvan istih.

Dozvoljava se iznošenje radnih odjela radi njihovog pranja i održavanja uz popratnu dokumentaciju.

### **Članak 22.**

Osobe koje dolaze na praksu ili sezonski radnici u pogledu osobnih zaštitnih sredstava imaju ista prava i obveze kao i zaposleni radnici na tim radnim mjestima.

Osobna zaštitna sredstva koja se koriste prilikom službenih posjeta (nadzora), ako su potrebna osigurava poslodavac.

### **Članak 23.**

Rokovi trajanja za pojedina osobna zaštitna sredstva iz ovog pravilnika utvrđeni su na temelju njihove izdržljivosti i trajnosti. Rokovi imaju orientacijsko obilježe, ali ne i obvezujuće.

Radniku se mora izdati drugo osobno zaštitno sredstvo i prije naznačenog orientacijskog roka trajanja, ako on to sredstvo istroši, podere ili se uništi.

Poslodavac utvrđuje okolnosti pod kojima je sredstvo postalo neupotrebljivo.

### **Članak 24.**

Svim radnicima koji su obvezni obavljati svoje poslove i zadatke po vlažnom i kišnom vremenu na otvorenom daju se na korištenje kišne kabanice od gumirane cerade ili plastificiranog platna, odnosno kišno odijelo od istog materijala, te gumene čizme.

### **Članak 25.**

Svi radnici koji rade u hladnim prostorijama ili na otvorenom na temperaturi ispod  $-5^{\circ}\text{C}$  u trajanju više od četiri (4) sata na dan imaju pravo na toplu obuću postavljenu filcom ili krznom, toplu kapu, te ceradnu bundu postavljenu krznom.

### **Članak 26.**

Radnici koji svoj posao obavljaju sjedeći, moraju biti opskrbljeni stolicama koje imaju naslon za leđa s mogućnošću pomicanja sjedišta po visini i odstojanju od radnog stola, odnosno oruđa za rad, te naslon za nogu.

### **Članak 27.**

Poslodavac je odgovoran da radnici koriste dodijeljena im osobna zaštitna sredstva.

## 6. Pregled i ispitivanje osobnih zaštitnih sredstava, te vođenje evidencija

### Članak 28.

Pregledi i ispitivanja osobnih zaštitnih sredstava u toku njihove uporabe obavljaju se očevodom (vizualno) i funkcionalnom provjerom ispravnosti, osim ako je za pojedino sredstvo propisom određen pregled i ispitivanje na drugi način.

Preglede i ispitivanja osobnih zaštitnih sredstava u pogledu njihove ispravnosti obavljaju radnici prije njihove uporabe.

### Članak 29.

Evidencije, isprave i ostala dokumentacija o osobnim zaštitnim sredstvima arhivira se kod poslodavca.

## 7. Vrste osobnih zaštitnih sredstava koje se koristi na pojedinim radnim mjestima

### Članak 30.

Radnici na pojedinim radnim mjestima unutar Škole zadužuju slijedeća osobna zaštitna sredstva:

Redni broj	Radno mjesto	Osobno zaštitno sredstvo	Preporučeni rok za zamjenu
1.	Rukovatelj kotlovnice – tehničko održavanje	radno odjelo dvodjelno ili kombinezon zaštitna kapa zaštitne cipele s protukliznim potplatom zaštitne rukavice - kožne zaštitne naočale	1 godina 1 godina 2 godine 1 godina prema potrebi
2.	Domar	radno odjelo dvodjelno ili kombinezon zaštitna kapa zaštitne cipele s protukliznim potplatom zaštitne rukavice - kožne zaštitne naočale	1 godina 1 godina 2 godine 1 godina prema potrebi
3.	Spremačica	zaštitna kuta zaštitna kapa ili marama zaštitne cipele s protukliznim potplatom zaštitne rukavice - gumene	1 godina 1 godina 2 godine 1 godina
4.	Nastavnik u kuvarskom praktikumu	Radno odjelo dvodjelno ili kuta zaštitna kapa ili marama zaštitna pregača zaštitne cipele s protukliznim potplatom	1 godina 1 godina 2 godine 2 godine

PRAVILNIK O OSOBNIM ZAŠTITNIM SREDSTVIMA

	zaštitne rukavice - gumene	1 godina
--	----------------------------	----------

Radnici koji povremeno obavljaju poslove drugih radnih mesta imaju pravo na specifična osobna zaštitna sredstva koja se koriste na tim radnim mjestima, a predviđena su pravilnikom o osobnim zaštitnim sredstvima. Radnici pri radu s opasnim kemijskim sredstvima, u radu su obvezni koristiti osobna zaštitna sredstva preporučena u sigurnosno-tehničkim listama za odnosne kemikalije.

Radnici koji povremeno rade u lošim klimatskim ili meteorološkim uvjetima, dužni su koristiti odgovarajuća osobna zaštitna sredstva.

## 8. Završne odredbe

### Članak 31.

Ovaj pravilnik stupa na snagu s danom stupanja na snagu Pravilnika o zaštiti na radu Gospodarske škole Varaždin.

### Članak 32.

Izmjene i dopune ovog pravilnika sukladno potrebama, te novonastalim okolnostima, obavlja i donosi poslodavac.

KLASA: 003-06/15-01/1  
URBROJ: 2186-148-02-15-2

U Varaždinu, 17.2. 2015. godine



Predsjednik Školskog odbora:

Tomislav Purgarić, dipl.inf.

Ravnateljica škole:



Katica Kalogjera Novak, dipl. ing.